

Kokrhel: nenápadný rostlinný "Jánošík", který travám bere a ostatním dává

11.11.2025 - | Pražské vodovody a kanalizace

Pražské vodovody a kanalizace (PVK) představují nového spojence v péči o druhově bohaté trávníky - kokrhel.

Tato jednoletá rostlina s takřka pohádkovým jménem vyniká jedinečnou vlastností: parazituje na kořenech trav, čímž omezuje jejich růst. Prostě těm bujnějším, silněji rostoucím travám bere a utlačovaným bylinám naopak dává prostor a šanci na jejich šíření.

Kokrhel luštinec (*Rhinanthus alectorolophus*) je třeba vysévat na podzim, protože potřebuje projít zimním obdobím, aby na jaře vyklíčil. Před samotným výsevem je nutné půdu důkladně vyhrabat, aby se semena dostala na povrch a mohla být v těsné blízkosti kořenů hostitelských rostlin. Mladé rostlinky nejprve rostou samostatně, později se napojí na kořeny trav a začnou jim odebírat vodu i živiny. Díky tomuto poloparazitickému způsobu života kokrhel oslabuje jednoduché trávy, snižuje jejich konkurenční výhody a omezuje jejich expanzi. Tím dává šanci k růstu dalším druhům, především dvouděložným bylinám, a významně tak podporuje vysokou druhovou rozmanitost lučních porostů.

Tento postup je ekologickou a šetrnou metodou omezení bujného travního porostu. Kokrhel se nemůže na louce přemnožit: jde o jednoletou rostlinu, a tak lze jeho populaci jednoduše redukovat sečením ještě předtím, než dozrají jeho semena a zároveň je i přirozeně limitován množstvím dostupných hostitelů.

PVK zareagovaly na doporučení Odboru ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy, aby výsev provedly v lokalitě blízké Přírodní památce V Hrobech. V minulém roce na jaře se areál vodojemu Kamýk stal součástí nově vytvořeného biokoridoru Prahy 12. Díky tomu, že byl osetý semeny, nasbíranými v přírodní památce V Hrobech – tedy stejným osivem, jako ostatní plochy v biokoridoru. „Kokrhel nyní pomůže zvýšit druhovou pestrost kvetoucích rostlin a hmyzu na dalším kousku Prahy, kde doposud vládlo jen několik druhů trav. Zkušenost z několika desítek míst v Praze nám ukazuje, jak kokrhel rozvolňuje zapojené trávníky a dává tak šanci řadě jiných rostlin. Pestřejších a řidších porostů prakticky okamžitě využívá mnoho bezobratlých, například motýlů či brouků,“ uvedl Jiří Rom z Odboru ochrany prostředí MHMP.

Úspěšnost tohoto pokusu bude zdokumentována za dva roky při pravidelném botanickém monitoringu. Pokud se osvědčí, bude vyset na další luční porosty vodojemů s vysokou mírou biodiverzity.

<https://www.pvk.cz/aktuality/kokrhel-nenapadny-rostlinny-janosik-ktery-travam-bere-a-ostatnim-dava>